

Sygn. I C 14/15 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Ewa Obarzanowska
Protokolant:	starszy protokolant sądowy Elżbieta Szaraniec

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2015 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa G. C.

przeciwko L. G.

o zapłatę

I. zasądza od L. G. na rzecz G. C. kwotę 761,43 zł (siedemset sześćdziesiąt jeden złotych czterdzieści trzy grosze) wraz z odsetkami umownymi od kwoty 648 zł (sześćset czterdzieści osiem złotych) w wysokości 16 % w stosunku rocznym od dnia 2 sierpnia 2014 roku do dnia 8 października 2014 roku, w wysokości 12 % w stosunku rocznym od dnia 9 października 2014 roku do dnia 4 marca 2015 roku, w wysokości 10 % w stosunku rocznym od dnia 5 marca 2015 roku do dnia 22 kwietnia 2015 roku i z każdorazowymi dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 23 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od L.G. na rzecz G. C. kwotę 159,16 zł (sto pięćdziesiąt dziewięć złotych szesnaście groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygn. akt I C 14/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 9 października 2014 roku powód G. C. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej L.G. kwoty 911,55 zł z odsetkami umownymi od kwoty 648 złotych od dnia 2 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty i kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania powód podniósł, iż w dniu 1 sierpnia 2014 roku (...) s.c. przelała na rzecz powoda dochodzoną pozwem wierzytelność z tytułu niespłaconej przez pozwanego pożyczki gotówkowej zawartej w dniu 3 czerwca 2013 roku z terminem spłaty do dnia 28 czerwca 2013 roku. Należności z niej wynikające nie zostały do chwili obecnej zapłacone. Podniósł, iż w związku z brakiem spłaty pożyczki zostały podjęte działania windykacyjne przez pośrednika – firmę (...) s.c., zaś wobec bezskuteczności działań windykacyjnych w dniu 31 października 2013 roku nastąpiła cesja wierzytelności na P. – firmę (...) s.c. Wskazał, iż na dochodzoną pozwem należność składa się; 648 złotych

tytułem niespłaconej pożyczki, 113,55 złotych tytułem niespłaconych odsetek od pożyczki, 50 złotych tytułem wezwań do zapłaty, 100 złotych tytułem kosztów windykacji (k. 2-6).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 października 2014 roku wydanym w sprawie VI Nc-e (...) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił powództwo w całości wraz z kwotą 210 zł tytułem kosztów procesu (k. 7)

L. G. w złożonym sprzeciwie wniosła o oddalenie powództwa zarzucając nieudowodnienie istnienia roszczenia zarówno co do samej podstawy jego istnienia jak i wysokości (k.10-11).

W odpowiedzi na pozew, która wpłynęła do tut. Sądu w dniu 13 marca 2015 roku L.G.wnosząc o oddalenie powództwa podniosła zarzut braku wykazania czynnej legitymacji procesowej i braku wykazania wartości dochodzonego roszczenia. Wskazała, iż umowa przelewu wierzytelności z dnia 31.10.2013 roku i umowa z dnia 1 sierpnia 2014 roku zawarte zostały przy udziale pełnomocników, lecz powód nie przedstawił pełnomocnictw uprawniających do działania w imieniu stron zawierających przedmiotowe umowy. Odnośnie wysokości skapitalizowanych odsetek wskazała, iż nie zostało wykazane w jaki sposób zostały one naliczone co utrudnia kontrolę dochodzonego roszczenia. W zakresie zaś dochodzonej należności z tytułu opłat za wezwania do zapłaty i czynności windykacyjne wskazała, iż postanowienia umowy w tym zakresie należy uznać za niedozwolone klauzule umowne (k. 44-45).

W piśmie procesowym które wpłynęło do tut. Sądu w dniu 25 marca 2015 roku powód sprecyzował jakich kwot z jakiego tytułu się domaga oraz sposób wyliczenia wysokości skapitalizowanych odsetek nadto załączył do pisma dokumenty pełnomocnictw udzielone osobom przez podmioty zawierające kwestionowane przez pozwaną umowy (k. 50-53).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 czerwca 2013 roku doszło do zawarcia umowy pożyczki gotówkowej nr (...) pomiędzy L.G.jako pożyczkobiorcą a R. S. reprezentowaną przez M. C., G. C., A. G. (1), A. Z. prowadzącymi działalność gospodarczą pod nazwą (...) Spółka cywilna w imieniu której działa A. G. (2).

Przedmiotem umowy była pożyczka w kwocie 648 złotych zawarta na okres od dnia 03.06.2013 roku do dnia 28.06.2013 roku.

W związku z nieuregulowaniem należności wynikającej z umowy (...) s.c. M. C., G. C., A. G. (1), A. Z. w dniu 15 lipca 2013 roku wezwali L.G.do uregulowania zaległości wraz z naliczonymi odsetkami karnymi i kosztami wezwania do zapłaty.

W dniu 3 września 2013 roku sporządzony został protokół windykacyjny wskazujący, że windykator odbył wizyty w miejscu zamieszkania dłużnika w dniach 03.09.2013 roku, 11.10.2013 roku oraz 12.11.2013 roku.

W dniu 31 października 2013 roku pomiędzy R. C., a (...) s.c. M. C., G. C., A. G. (1), A. Z. - reprezentowaną przez I. K.- cesjonariuszem zawarta została umowa przelewu wierzytelności L.G.z tytułu umowy pożyczki gotówkowej z dnia 03.06.2013 roku o wartości nominalnej 834 złote na którą składa się: należność główna 648 złotych, odsetki umowne 36 złotych, koszt wezwania do zapłaty 50 złotych, koszty windykacyjne 100 złotych.

W dniu 1 sierpnia 2014 roku w T. zawarto pomiędzy M. C., G. C., A. G. (3), A. Z. działających pod firmą (...) s.c. zwaną dalej C., a G. C. zwanym dalej Cesjonariuszem umowę przelewu wierzytelności L. G. z tytułu umowy pożyczki gotówkowej z dnia 03.06.2013 roku o wartości nominalnej 911,55 złotych na którą składa się: należność główna 648 złotych, odsetki umowne 113,55 złotych, koszt wezwania do zapłaty 50 złotych, koszty windykacyjne 100 złotych. W imieniu cedenta na umowie podpisała się W. P. zaś w imieniu cesjonariusza A. M..

W tym samym dniu G. C. wystosował do L. G. wezwanie do zapłaty

Dowód: umowa k. 29, 36, wezwanie do zapłaty k. 30, 33, umowa pożyczki k. 32, protokół windykacyjny k. 35, dokumenty pełnomocnictwa k. 54-56

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w przeważającej mierze zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż zarzut braku legitymacji czynnej jest całkowicie bezzasadny. Podnosząc powyższy zarzut pozwana wskazywała, iż umowa przelewu wierzytelności z dnia 31.10.2013 roku i umowa z dnia 1 sierpnia 2014 roku zawarte zostały przy udziale pełnomocników, lecz powód nie przedstawił pełnomocnictw uprawniających do działania w imieniu stron zawierających przedmiotowe umowy. Zważyć należy, iż w odpowiedzi na zgłoszony zarzut powód przedstawił stosowne pełnomocnictwa wykazujące umocowanie osób podpisujących przedmiotowe umowy do działania w imieniu podmiotów będących stronami tych umów.

W świetle przedstawionych przez powoda dokumentów nie budziło wątpliwości, że pozwana zawarła w dniu 3 czerwca 2013 roku umowę pożyczki na podstawie której uzyskała kwotę 648 złotych z obowiązkiem jej zwrotu o dnia 28 czerwca 2013 roku.

Niewątpliwym jest również, iż kwoty tej we wskazanym terminie nie zwróciła, a zatem roszczenie odnośnie należności głównej uznać należało za zasadne w całości.

Zasadne jest również żądanie w zakresie skapitalizowanych odsetek umownych za opóźnienie w terminowej spłacie pożyczki. Stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Strony w umowie zastrzegły odsetki w wysokości czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Stosownie bowiem do treści § 6 zawartej przez pozwaną umowy pożyczki niespłacenie pożyczki w całości lub w części w ustalonym terminie powoduje uznanie nie spłaconej kwoty za zadłużenie przeterminowane. Od niespłaconego w terminie zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca nalicza odsetki według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność kredytu lombardowego NBP.

Tym samym za zasadne należało uznać żądanie skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 29 czerwca 2013 roku do dnia 1 sierpnia 2014 roku jednakże nie w wysokości wskazanej przez powoda. Wysokość tych odsetek przy uwzględnieniu zmian stóp procentowych we wskazanym okresie wynosi 113,43 złote, a nie jak żądał powód w pozwie kwotę 113,55 złotych. Ze wskazanych powyżej względów powództwo w tym zakresie zostało uznane za zasadne do kwoty 113,43 złote.

Wątpliwości Sądu wzbudziło natomiast obciążenie pozwanej kwotą 50 złotych z tytułu wezwania do zapłaty oraz kwotą 100 złotych tytułem kosztów windykacji. W ocenie sądu klauzule zawarte w § 10 pkt 3 umowy przewidujące obciążenie pożyczkobiorcy w przypadku niewykonania zobowiązania w terminie kwotą 50 złotych z tytułu wezwania do zapłaty oraz kwotą 100 złotych miesięcznie za czynności windykacyjne jako sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszająca interesy pozwanej winny być ocenione jako niedozwolone klauzule umowne.

Zastrzeżenie w umowie rażąco wygórowanych kwot z tytułu wezwań do zapłaty i kosztów windykacyjnych przekraczających ponad 20 % wartości udzielonej pożyczki jest nadto sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Stwierdzić zatem należy, iż w odniesieniu do postanowień umowy dotyczących kosztów wezwania do zapłaty i kosztów windykacyjnych pozwana trafnie podniosła zarzut, iż są to niedozwolone klauzule umowne.

Przepis art. 385¹ § 1 k.c. stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy,

na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3 cyt. przepisu).

W ocenie Sądu postanowienia umowy przewidujące koszty wysłania wezwania do zapłaty na kwotę 50 złotych oraz bliżej nieokreślone koszty windykacji na kwotę 100 złotych miesięcznie uznać należy w rozumieniu art. 385¹ k.c. jako postanowienie rażąco naruszające interesy pozwanego konsumenta oraz jako nieuczciwe praktyki rynkowe i należy uznać za niedozwolone .

Klauzula generalna "rażące naruszenie interesów konsumenta" została sprecyzowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 13 października 2010 r., sygn. I CSK 694/09, wskazano, że "przymiotnik rażąco oznacza w rozumieniu cechy ujemnej wyraźny, bezsporny, oczywisty. Innymi słowy, naruszenie interesów konsumenta musi cechować znaczna intensywność. Rażąco naruszenie interesów konsumenta zachodzi wówczas, gdy w sposób znaczący zostaną naruszone jego interesy ekonomiczne czyli dojdzie do istotnej i nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta .

Konieczną przesłanką uznania postanowienia za niedozwolone jest także brak indywidualnych uzgodnień przedmiotowego postanowienia z konsumentem. W niniejszym przypadku powód nie wykazał, że kwestionowane postanowienie z umowy przewidujące wysokość kosztu wezwania do zapłaty i kosztów windykacji zostało uzgodnione indywidualnie. Stwierdzić więc należy, że pozwany konsument nie miał wpływu na treść postanowienia i obecność w umowie. Kwestionowane postanowienia nie dotyczą essentialia negotii umowy pożyczki lecz dotyczą warunków dodatkowych i niesamoistnych.

Przesłankami abuzywności postanowień wzorca umownego jest ich sprzeczność z dobrymi obyczajami i rażąco naruszenie interesów konsumenta. Przyjmuje się, że istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I C 635/03). "Dobre obyczaje" to reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są między innymi działania wykorzystujące niewiedzę lub naiwność, brak doświadczenia konsumenta, działania powodujące naruszenie równorzędności stron umowy . Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania.

Klauzula generalna wyrażona w art. 385¹ § 1 k.c. uzupełniona została listą niedozwolonych postanowień umownych zamieszczoną w art. 385³ k.c. Wyliczenie to ma charakter niepełny, przykładowy i pomocniczy.

W świetle przedstawionych wyżej okoliczności Sąd przyjął, że zastrzeżenie w umowie rażąco wygórowanych kosztów wezwania do zapłaty i kosztów windykacji w rozumieniu § 10 pkt 3 umowy stanowi niedozwoloną klauzulę umowną i jako takie nie jest wiążące dla pozwanej (art. 385¹ § 3 k.c.). Na potwierdzenie poniesienia windykacyjnych kosztów powód załączył protokół windykacyjny w którym wskazano odbycie trzech wizyt w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy przez windykatora. Powód w żaden sposób nie wykazał w jaki sposób wyliczone zostały te koszty windykacyjne. Ponadto zważyć należy, iż sama treść przedłożonego dokumentu zatytułowanego protokół windykacyjny budzi wątpliwości co do jego prawdziwości zwłaszcza gdy się weźmie pod uwagę, iż jako data jego sporządzenia widnieje 3 września 2013 roku zaś stwierdza się w nim wykonanie czynności – wizyt u dłużniczki w okresie późniejszym – 11 października 2013 roku i 12 listopada 2013 roku.

Pomijając tą kwestię stwierdzić należy, iż niewątpliwie działalność windykacyjna jako część działalności podmiotu udzielającego pożyczek powinna być dla niego opłacalna, ale nie może naruszać rażąco interesów klienta poszczególne czynności z zakresu windykacji powinny być wycenione realnie w oparciu o rzeczywiście ponoszone koszty, zaś w przypadku przedmiotowych klauzul umownych zachodzi uzasadnione podejrzenie że tak nie jest.

Wątpliwości sądu budzi zatem fakt domagania się przez powoda od pozwanej kosztów za wezwanie do zapłaty w kwocie 50 złotych i kosztów windykacji w kwocie 100 złotych i powództwo w tej części jako nieudowodnione podlega oddaleniu.

Mając powyższe na względzie zasądono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 761,43 złote na którą złożyła się kwota 648 złotych tytułem należności głównej oraz kwota 113, 43 złote tytułem odsetek umownych za okres od 29 czerwca 2013 roku do dnia 1 sierpnia 2013 roku.

O odsetkach umownych od zasądzonej kwoty kapitału w wysokości 648 złotych od dnia 2 sierpnia 2014 roku orzeczono w oparciu o zapisy umowy pożyczki.

W pozostałym zakresie powództwa jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 101 k.p.c. z uwagi na częściowe uwzględnienie powództwa stosunkowo je rozdzielając.

Powód poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 227 złotych ,wygrał sprawę w 84 procentach i taki też procent poniesionych kosztów, a więc kwotę 190,68 złotych winna zwrócić mu pozwana.

Pozwana zaś poniosła koszty procesu w kwocie 197 złotych, wygrała sprawę w 16 % i taki też procent poniesionych kosztów, a więc kwotę 31,52 złote winien jej zwrócić powód.

Ostatecznie więc zasądono od pozwanej na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 159,16 złotych (190,68 – 31,52).

SSR Ewa Obarzanowska

Zarządzenie; odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda i pełnomocnikowi pozwanej